

Zasady pracy:

1. Zadania wykonujemy samodzielnie, tzn. staramy się nie zaglądać do podpowiedzi, by sprawdzić, ile umiemy. Po wykonaniu zadania można sprawdzić to, co budzi wątpliwości – np. ilość znaków w danej tonacji. Ważne jednak, by pierwsze podejście do zadania było na podstawie wiadomości „z głowy”.

2. Zadania tego arkusza wykonujemy w zeszycie , ale bez konieczności przepisywania poleceń.

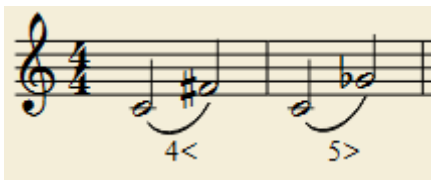
3. Po wykonaniu zadania należy wykonać skan/wyraźne zdjęcie pracy i wysłać do sprawdzenia do nauczyciela. Mój adres e-mail: magdalena.ichigo@gmail.com **Maila tytułujemy „Imię i Nazwisko ucznia, klasa IV KS, arkusz III” – bardzo proszę zwrócić na to uwagę.**

Powodzenia!

TEORIA:

Ponieważ wielu z Was miało problem w prawidłowym zapisie i rozwiązaniu trytonu w gamie durowej, dziś powtórzmy ten temat.

Tryton to interwał, który znajduje się pomiędzy kwartą (4), a kwintą (5). W zależności od tego, jak go napiszemy, będzie miał jedną z dwóch wersji:



4< czyli kwarta zwiększona – gdy kwartę zwiększymy o pół tonu.

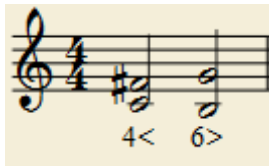
5> czyli kwinta zmniejszona – gdy kwintę zmniejszymy o pół tonu.

Na przykładzie powyżej możemy zauważyć, że dźwięki fis i ges, to dźwięki o tej samej wysokości (brzmia tak samo), ale inaczej zapisane.

Dlatego tryton to interwał, który możemy zapisać na dwa sposoby – jako 4< lub 5>, ale bez względu na rodzaj, będzie on brzmieć tak samo.

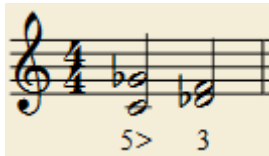
Jednak pomimo tego, że brzmienie jest takie samo, inne jest ROZWIĄZANIE.

4< rozwiązuje się na 6>:



Kwarta zwiększona w swoim rozwiązaniu ZWIĘKSZA się do seksty małej. Górny dźwięk idzie o pół tonu do góry; dolny o pół tonu do dołu.

5> rozwiązuje się na 3:

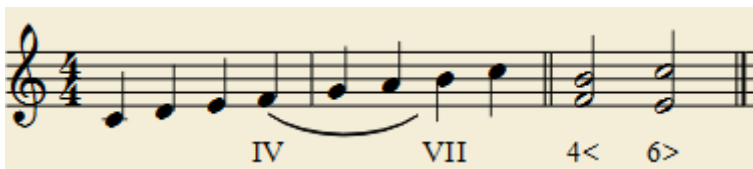


Kwinta zmniejszona w swoim rozwiązaniu ZMNIEJSZA się do tercji wielkiej. Górny dźwięk idzie o pół tonu do dołu, dolny o pół tonu do góry.

Tryton występuje w każdej gamie durowej i omówimy to sobie na przykładzie gamy C-dur.

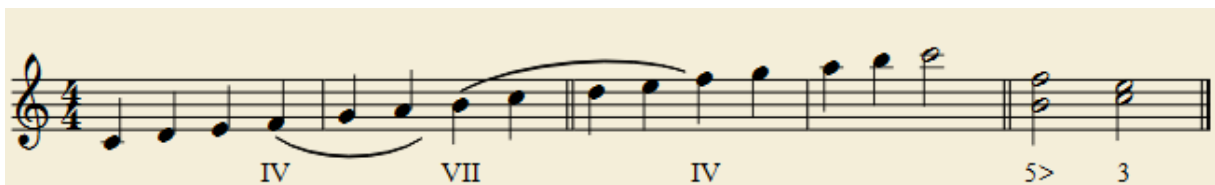
Zacniemy od 4<, która w gamie durowej zawsze znajduje się między IV, a VII stopniem!

Tryton 4< w gamie C-dur:



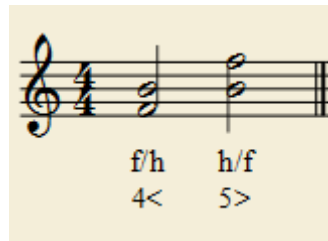
Mamy tutaj gamę C-dur, łukiem zaznaczona jest odległość między IV, a VII stopniem, czyli 4<. Obok pokazałam, jak tą 4< rozwiązać na 6>.

Jak w takim razie odnaleźć 5> w gamie C-dur? Występuje ona od VII do IV stopnia... ale nie poruszamy się wstecz:



W tym przykładzie pokazałam tryton 5> w gamie C-dur wraz ze sposobem jego rozwiązania.

Można także zauważyć, że jak dźwięki 4< zamienimy miejscami, to wyjdzie nam 5> (przykład na gamie C-dur):



Zasady budowania i rozwiązywania trytonów są bardzo proste i działają w każdej gamie durowe. Po prostu trzeba się ich nauczyć, a żeby wiedzę utrwalić, poniżej znajduje się zadanie na pracę domową:

Zadanie 1.

W każdej z dotychczas poznanych gam durowych oprócz C-dur (czyli w gamach **G-dur**, **D-dur**, **A-dur**, **F-dur** i **B-dur**) wypisz ich trytony wraz z rozwiązaniami. Tak, jak pokazałam to na przykładzie gamy C-dur.